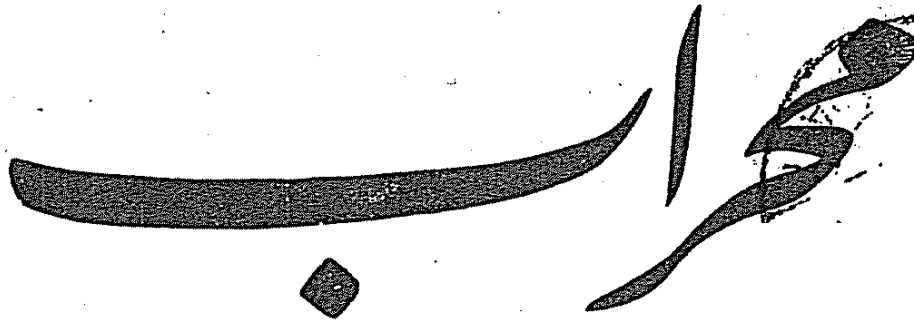

اھڙوئي ، اجتماعي ، فلسفي ، تاريخي ، ادبي مجموعو در
شيد يلك اون بش كونده نشر اولونور

مندرجات :

محمد امين	« مصاحبه »	مدرسه	۱۴۹
يوسف ضيا	« تربيه وي »	نصير طوسينك (تربيه) تلقيسي	۱۴۹
نصير هازم	« شعر »	معيد يلك حضورنده	۱۴۹
شرف الدين	« كلامي »	مثل اعلا	۱۴۰
محمد صدقي	« ادبي »	ظفر ك سري	۱۴۱
شرف مازم	« شعر »	سوكي به ، سودايه دائر قطعه لر	۱۴۱
يوسف ضيا	« فلسفي »	شيخ شهاب الدين مقتول سهروردي	۱۴۵
قريبه حسين	« شعر »	آجيلر	۱۵۴
حسن عالي	« غزل »	تخميس	۱۵۴
زاده برويه	« تاريخي »	دونه لر	۱۵۰
رشيد	« فلسفي »	حي بن يقظان	۱۵۴

بوکی وثیقه‌ری ویردیکی زمان مثلاً سهروردینک مظنه‌دن اولدیغی دوشیزمیسور . او ، وقایعی تثبیت ایدر وزه شیخک یالکیز مسلك اشراقیسی دکل باشقه برجه‌ستی ده مطالعه ایتک فرصتی ویرر . زیرا برجه‌تله چیرکین اولان بر حرکت دیگر برجه‌تدن حائز قیمت واهمیت اولور . بو حادته سهروردینک ظهور ایدن حادئاتک اک مشهوری واک متواتری در بونی امام یافعی تاریخنده و منلا حامی نفیخاندنه [۱] ذکر ایتدیکی کبی بالجمله مورخلر بونده اتفاق ایدیورلر . شهرزوری شیخک سیماییلیدیکنی انکار ایتدیکی زمان بو حادته‌دن قوشقوللاشمیشدی .

یوسف ضیا

تاریخی

دوئمه‌لر

بو آرائق اورتیه آیلان وجراندیومییه انتقال ایدن دوئمه‌لر مسئله‌سی حقنده بر فکر اجمالی ویرمک اوزره جغرافیا و تاریخک مشترکاً تدقیق و حادئات تاریخیه‌ک جغرافیا و املیه اولان مناسباتی نقطه نظرندن ایضاحی ایچون صوک زمانلرده تشکل ایدن مکتبک اک مهم آثارندن بولنان وژان برون jean Brunhes ایله قامیل والو Camillé Vallaux طرفلرندن تألیف قلمش اولان و ۱۹۲۱ تاریخنده انتشار ایدن «تاریخک جغرافیایی» نام کتابک ملیتله عائد فصلک ۵۹۴ نجی صحیفه‌سندن اعتباراً دوئمه‌لره عائد اوچ صحیفه‌ی عیناً ترجمه‌ستی نقل ایدیورز :

«دوئمه‌لردن یعنی اسلامه اهتدا ایتش سلانیک یهودیلری اولان بو زمره‌دن بر آژ دها اوزونجه بحث ایتک ایجاب ایدر . بو سلانیک یهودی زمره‌سی تقریباً اون بیک کشیدن مرکب بولنمده و سلانیکک ، مجموع نفوسنی تشکیل ایدن یوز ایتش بیک کشییه نسبتاً مهم بر مقدار تشکیل ایتکده در .

[۱] چارشانباده‌کی مراد افندی کتبخانه‌سنده نفحات الانسک غایت نفیس برنسخه‌سی واردر . بواثرده شیخ سهروردینک ترجمه‌حالی منلا جامینک خط دستیه یازلشدر سیمایه متعلق اولان بو واقعه‌ی منلا جامی افاده ایدرکن : «حکایت کتندکه روزی باجماعتی ازمشقی برون آمد برمه کوسفندر رسیدند . دیورکه بوضورتله وقعه تحریف ایدلش اولیور ابن ابی اصیبه بوقعه‌ی علمی بر اصول ایله افاده ایتش ایکن اونی سهروردینک کرامتی جهتی الترام ایدلرینه اصولی بر صورتده تنقید ایتلی ایدیلر چالبوکه مپی سکوت ایتش و بو بر حکایه‌در دیمشلردر

فی الواقع اسلامیه اهتدا ایتمش اولان بو یهودی زمره یی موره لی بر بقالک طور وئی اولوب پک صیقی بر تربیه دینه آلمش بولنان و کنديسنی مهدیلکه نامزد تلقی ایدن زه وی ساباتایک عنعناتنه اتباع ایلکده در . ساباتای « قبال » تسمیه قلنان تشدیلاته داخل اولمش و کونک برنده بر جمعه ایرتسی آیینی اناسنده کنديسنی مهدی اعلان ایتشدر . پک قطعی افادته بولدينی ایچون سیناغوقدن طیشاری آلمش و خاخالر کنديسنی یهودی جماعتی اراسندن طرد ایتشدر . بونک اوزرینه ساباتای ازمیزده خلقی کندي دینه دعوت ایله مشغول اولمش بعده استانبوله کیده رک و آجیقه مهدی اولديغنی اعلان ایدرک یهودی و مسلمانلر اراسندن کنديسنه طرفدار قزائمش اولديغنی کبی شهرنی اودرجه ده ازیاد ایتمش که حتی مجار خرسیانلری اراسندن بیله بومذهبه التحاق ایدنلر بولمشدر .

ساباتای بر آراق مصره عزیمت ایدر و بوراده حبسه آتیلیر . صوکراینه بومملکتدم هولاندالی بر فاحشه ایله تأهل ایدر و نهایت قره طاعه دوشروپک سفالت ایچنده ترک حیات ایدر . ساباتای اودرجه مهم بر حرکت وجوده کتور مشدی که مصرده سفالته دوشدیکی زمان کنديسنی بو حالدن تخلص ایچون جنوبی فرانسه یهودیلری کبیلر اخضار ایتشدر . زه وی ساباتای بتون مریدلرندن اسلامیه ظاهری و شکلی بر اهتدا طلب ایتمش و بو کیفیت هیچ بروقت کیزلی بر اهتدادن بشقه بر شی اولما مشیدی . حضرت محمد [ع . م] دینه التحاق ایتک ایچون یهودی جماعتنی ترک ایتشدر . مریدلری ده عینی صورته حرکت ایتدیلر . فقط التحاق انجیق ظاهریدی . دو نهمه لر جامعه کیدر لسه ده حقیقی مسلمان دکلر در . مسلمانلرک افعال و حرکاتلرینی تقلید ایدر لر ایه ده بو کوستریش حقیقته محض مسلمانلره قارشى مجادله لرینی تأمین ایچوندر .

« زه وی ساباتای » دن صوکرای بکنلرندن که زیدو رنجی مهدینک عنعناتی اله الهرق ادامه ایتک ایسترو بر نوع اعتزال وجوده کتور مک سبب اولور . بو صورته دو نهمه مذهبندن اوچ زمره وجوده کلور . اوچ زمره که الآن سلانیکده یشامقده و کندي ارا لرنده اولديغی کبی حقیقی مسلمانلره یهودیلردن تماماً آیری و مستقل بر حالده انکشاف ایتکده در لر . بو اوچ زمره : اولاً ازمیر لیلر در . یکانه پیغمبر اوله رق زه وی ساباتای طایفه در لر که بونلره سلانیکده قباخیلر یعنی اونجیلر تسمیه اولنمقده در . مقدارلری تقریباً ایکی بیک بیش یوز کشیدر . ثانیاً یعقوبیلر که رئیس اوله رق هم زه وی ساباتای همده که زیدویی قبول ایتکده در لر . مقدارلری تقریباً درت بیکه بالغ اولوب بونلره ده حدی بکلر تسمیه

تخمیس [*]

چا بندن اویله اوصاندم که اشتیاقیله
 شفا بولورمی نه ممکن اوبر تلاقیله
 سیلندی وصلتی یادمندن افتراقیله
 « وطن جدا دکلم بن ؛ فقط فراقیله »
 « مهاجرانه کزر آغلارم دیارمده »

* *

دلم صدای شکایت ، تنم فی مجروح
 خار عشقم ایله تارمار بزم صبح
 قفس ییقلدی قالیری هزار تشنه روح
 « بودرد ایله بن اولورسم عجب کلیرده اوشوخ »
 « اوقورمی روحمه بر فاتحه مزارمده . »

* *

دورورمی دل ، سونیورکن اومه جوارمده
 خدای جان دخی واردی بنم قرارمده .
 عقاب فرقتی چکدمسه انتظارمده
 « صوراردی حالمی البته احتضارمده »
 « برآز مروت اولایدی اوجان شکارمده »

* *

نه سویله هم بیه هم بن اویار خونخواره
 جهانی هیچه صایوبده کزرکن آواره
 شهاب ثاقبی تنظیر ایدر او مپاره
 « اورنجه سینه هجران اوقیله صدپاره »
 « آچیلدی لاله مثالی تن نزارمده »

* *

اونکله سن بولوشورسه ک حریم وحدتده ،
 اونوتمه عالی پی یاد ایت اوان وصلتده ؛
 اویار ایچون دیمه « حسنی » بونی نهایتده :
 « بنم حیاته قصد ایلزدی البته »
 « برآز مروت اولایدی اوجان شکارمده . »

مصنوع عالی

۳۳۷

[*] تخمیس ایدیلن غزل « حسنی » اسمنده چوق حساس برشاعره عائدره . ترجمه حالته واقف
 دکلم . لسانی معاصر لر مزدن اولدینی قناعتنی ویره جک قدر سیس و پروز سزدر . مرحوم بویوک بابامک
 متروک کاغذلی آراسنده کوردیکم بوغزلی ، ویردیکی الهامی افاده ایچون کندی لسانه اویارق اسکی
 اصولده تخمیس ایتدم . محترم قارئلردن شاعری حیات حقیقده معلوماتی اولانلر وارسه تنویر ایتلرینی
 رجا ایدهرم .

ایدیلیر . ثالثاً « اوموسوسلر » یعنی باصیق بروئیلیر که پیغمبر اوله رق زده وی سابیایله عثمان
 بابا اسمنده دیگر بری طائیرلر . عددلری اوچ بیک بش یوز قدر اولوب قاراقاشلر نامیله یاد
 ایدیلیرلر . بودوتمه لرك کافه سی اسپایولجی بی اونوتمشلتور کجه قونوشورلر . رئیس روحایلری
 مسلمانلر کی خواجه تسمیه ایدر لرسده بونلر عبرایجه بیلیرلر و عبرایجه مقدس کتابلردن
 اوقورلر . بو مذهبلرک هپسنده جنسلرینک خارجه حقیقیه رق کندی ارالرنده تاهل اتمک

آهیلر

قلب نالانك هپ ضربه لری
برترانه حزن کسیدلی
فیض شبايك بتون شوقلری
باران غموم ایله آزیلدی .

باغ عمرمك بهار کلری
خورشید یاسك نوريله صولدی
نجم حیاتك نور حزمه لری
مظلم سمانك قهری ایله دولدی .

بحر أمیدك درّ قطره لری
سام یلرندن قورودی قالدی
کتاب عشقك حار یاپراقلری
اوقورکن آلدّه صغودی قالدی .

۳۳۱ قریه حسین

خصوصنه پك صیقى رعایت ایدلمکده در . بوزمره لردن
بعضیلر نده دیکر لرینه قاریشماق ایچون کوستردکلری
شدت تعصب نتیجه سنده کندیلرینه خاص بعض
علام قارقه وجهیه حصول بولمشدر . پك محسوس
برصورتده بتون اشکال مدنیه نك کیرمش اولدیغی
یوسلانیك شهرنده ادیان سائره منتسبلرینك کیره مدکلری
وکیلری یوللارله مربوط و بربر لرینه ملاصق خانه لرده
دوئمه لر کندی ادرلرنده یشامقده درلر . آری بر
محله تشکیل ایدن بواولر ایچنده معبدلری واردر .
دوقتور دربقوس یعقوبیلرک معبدینه کیرمکه موفق
اولمشدر . کندیسینی بهت وحیره القا ایده جک
درجه ده یوکسک بر قیمت صنعتکارانه بی حائر اولدیغی
میان ایتمکده در .

دوئمه لره اسرار مذهبییه انجق تأهل ایتدکلری زمان تلقین ایدلمکده در . قتل ، زنا
ویلان یره شهادت ایتمکدن مجتنب بولونملری لازمدر . کرک ارکک دوئمه نك بر مسلمان
خاتونیه و یادوئمه برقادینك بر مسلمان ارککیلّه ازدواجی قطعاً ممنوعدر . بوکا صدقه اعطایی
حزامیر قرائتی ، زهوی سابانایك کتابلرینه اطاعتی علاوه ایدرلر جامعہ کیتمک ، آبدست
المق کبی اوامر ظاهریه اسلامیه اتباع ایلریده واجبدر .

یهودیلر کی دوغدقلری وقت دکل مسلمانلر کی یدی سکز یاشنه کیردکلری زمان
چوجقلری سنت ایدرلر . برسنه ظرفنده اون ایکی بیوک بایراملری واردرکه بونلرمیاننده
زهوی سابانایك ولادت کونیده داخلدر . بونلر میاننده خارجه اختلاط ممنوعیتنه اک زیاده
یعقوبیلر رعایت ایتدکلرندن ناشی باشلی باشنه برقوم تشکیل ایتمشلردر . بویهودیلر سواقنده
یوزورلرکن مرتدی بریهودی بی آندیران مشی وحرکتلرندن طایئمقده درلر .

بالعکس قبایحیلر سلائیك شهرینك اقوام و انسال بشریه سی ایچنده اک ذکیلریدرلر .
اتحاد قومیه نه بیوک مقیاسده انتساب ایتمشلردر . خلاصه کلام اوله رق : کنج تورک
انقلابنك قسم عظیمی اداره ایتمشلردر . بوانقلاب اساس اعتباریه دوئمه لر یعنی خارجا اسلامیه

آلتحق ایتش فقط حقیقته اسلامیتله مجادله ایدن واسلامه مناسبتلری انحق افعال ظاهریه به انحصار ایدن هودیلر طرفدن یالمشدر .

عن قصد حقیقی تورک کسوه ریاکارانه سینه بروغش اولان واصلاً یهودی اولوبه تورکک ادعاسنده بولان بوکیمنه لک تورکارک بوکونکی مقدراتلرینک وجوده کلمسندمه سیوک مقیاسده دخل و تأثیرلری اولمشدر .

فلسفی رومانه

رومانه تفرقه من

حی بن یقطان

۳

اونی سنک ید امانته تسلیم ایدیورم . فضلکه نائل ایتمه کزی رجا و نیاز ایلرم . لطف ایلله و او ظالمک اله تسلیم ایلهمه) دیه یالواره رق چو جوغک بولندوغی صندیفی دکره صالیویردی و چو جوغه وداع ایتدی . چو جوغک دکره آتلی، دکرک مد زمانه تصادف ایتمشدی . هان او کیچه ده طالعار تابوتی سور و کله یه سور و کله یه او بر جزیره نك ساحله قدر کو توردی . دکرک مدی جزیره نك ساحل بچردن پک اوزاق بر محله قدر واصل اولوردی و بو، سنده انحق بر دفعه اولوردی .

دالعار تابوتی روزکاردن ، یاغموردن ، کونشدن محفوظ ، طوپراغی یومشاق ، اغاچلری بر برینه کیرمش دلنشین بر و بیشه ، یه آندی . صکره دکر یواش یواش جذره باشلادی و صو نابوتک بولوندیفی محلدن چکلدی و روزکار واسطه سیله بیشه نك مدخلی اوکنه قوملریغلدی و مدزمانلرنده صوهجومندن محفوظ قالدی . تابوتک تخته لری چیویلری دالعارله شدت مصادمه دن کوشه مش یرلرندن اوینامش ، سوکیله جک براده یه کلمش ایدی و چو حق آرتق آجقمش ایدی . تابوتک ایچنده آچلقدن آغلامه یه تنمه یه باشلادی . سسی ؛ یاوروسی اولمش بر جیلانک قولاغنه کیردی . جیلان سسک اولدینی جهته طوغری کیتدی . سسک نابوتدن کلدیکنی حس ایدنجه آباغیله طیرناقلریله تابوتک تخته لریله اوغراشدی فصلسه بر تخته یرندن سوکلدی ایچنده کی چو جوغی کندو یاوروسی اولدوغی ظنیله همه سنی